

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2012-01-17
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 23127-11
 Enhet 12

SÖKANDE

CareTech AB, 556733-7604

Ombud: Thomas Brandlöv
 c/o CareTech AB
 Nyborgvägen 197
 952 22 Kalix

MOTPART

Sollentuna kommun
 191 86 Sollentuna

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

KONKURRENSVERKET	
2012 -01- 17	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår begäran om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 194420

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Sollentuna kommun (Sollentuna) har genomfört en upphandling avseende trygghetslarm och larmmottagning (ref.nr. 2011/35 ink 886). Sollentuna beslutade i tilldelningsbeslut den 8 november 2011 att anta anbud från annan än CareTech AB. CareTech AB har ansökt om överprövning enligt LOU. Sedan CareTech AB påpekat brister i vinnande anbudsgivare Tunstall AB:s (Tunstall) produkt genomförde Sollentuna en ny prövning av anbuden men vidhöll sitt beslut.

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

CareTech AB (CareTech) yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska besluta om rättelse och i andra hand att upphandlingen ska göras om i sin helhet. Som grund för sin talan anför CareTech att Sollentuna har brutit i grundläggande upphandlingsprinciper såsom förutsägbarhetsprincipen, proportionalitetsprincipen och likabehandlingsprincipen. Detta i och med att den vinnande anbudsgivaren Tunstall inte uppfyller fyra utav de ska-krav som Sollentuna i sitt förfrågningsunderlag uppställt som nödvändiga för att erhålla upphandlingen. Genom att Sollentuna hänvisar till ändamålen bakom ska-kraven har Sollentuna i praktiken förbehållit sig fri prövningsrätt av ska-kravsdelen vilket enligt rättspraxis förbjudits vid offentliga upphandlingar. Sollentunas agerande har medfört att CareTech har eller kommer kunna lida skada. Presumtiva deltagare i upphandlingen har även drabbats då dessa möjligen avstått från att delta i upphandlingen till följd av att de inte ansett sig uppfylla alla ska-krav.

Sollentuna bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Tunstalls produkt uppfyller samtliga ska-krav. För det fall förvaltningsrätten kommer fram till att så inte är fallet bör upphandlingen göras om.

CareTech har under målets handläggning hos domstolen frånfallit sin överklagan i den del det avser ska-krav 2.4.1.16.

DOMSKÄL

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Grund för att ingripa mot en upphandling kan föreligga om det visas att den upphandlade myndigheten inom ramen för upphandlingen åsidosatt eller brutit mot de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, transparens, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Det är vad sökanden anför som är avgörande för prövningen. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs att sökanden kan visa att han eller hon har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Fråga är i målet om en upphandling för trygghetslarm och larmmottagning som en sammanhållen tjänst. Avtalet innebär att leverantör ska leverera larmmottagning, trygghetslarm inklusive abonnemang och röklarm.

CareTech har i målet anført att Sollentuna brutit mot grundläggande gemenskapsrättsliga principer genom att tilldela upphandlingen till en part som inte uppfyller fyra av de s.k. ”ska-kraven” som Sollentuna i sitt förfrågningsunderlag uppställt som nödvändiga för att erhålla upphandlingen.

I målet är ostridigt att de fyra ska-kraven behöver vara uppfyllda för att ett anbud ska kunna tilldelas upphandlingen samt formuleringen av dessa

krav. Förvaltningsrätten uppmärksammar även att CareTech inte ifrågasatt utformningen eller formuleringen av ska-kraven utan endast Sollentunas utvärdering av vinnande anbudsgivare i förhållande till dessa krav. Frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är således huruvida vinnande part Tunstall med sin produkt Caresse GSM uppfyller de fyra nämnda ska-kraven.

Gällande respektive krav gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Ska-krav 2.4.1.20: Larminnehavaren ska inte själv kunna ändra programmeringen av larmutrustningen

CareTech har anfört att Tunstalls larmutrustning kan programmeras från tangentbord på undersidan och att det på Tunstalls hemsida på internet finns information om hur enheten nollställs. Utformningen kan därför inte uteslutas vara programmerbar för den enskilde medan ska-kravet är utformat på så sätt att det inte alls ska vara möjligt. Sollentuna har i sin tur understrukt att kod krävs för att låsa upp tangentbordsspärren och ändra programmeringen.

Att belägga en produkt eller ett system med en kod får anses vara en vedertagen metod för att förhindra att obehöriga - i detta fall larminnehavarna - får tillgång till produkten eller systemet och ändrar programmeringen. CareTech har i målet framfört att koden för att låsa upp tangentbordet finns tillgänglig på internet. I vilken utsträckning denna information är tillgänglig larminnehavarna har i målet inte framkommit. Förvaltningsrätten anser att det faktum att det på Tunstalls hemsida finns information om hur man nollställer larmutrustningen inte i sig innebär att larmutrustningen därmed ska betraktas som omprogrammerbar för larminnehavarna. I målet har inte framkommit att den kod som skyddar tangentbordet i övrigt skulle vara av enkel beskaffenhet. Mot denna bakgrund anser domstolen att ska-kravet är uppfyllt.

Ska-krav 2.4.4.7: Larmknappens räckvidd ska vara 100 meter och det ska framgå om den enskilde är utanför räckviddszonen.

Av utredningen i målet framgår att Tunstalls system fungerar på följande sätt. Larmknappen skickar med automatik ett tekniskt tyst larm till larmmottagaren som anger om en brukare är utanför räckviddszonen. Detta har inte heller ifrågasatts av CareTech. Sollentuna har i målet vidare ostridigt anfört att Tunstalls erbjudande omfattas av PNC-Webb vilket innebär att Sollentuna i realtid kommer kunna följa sina brukare och deras trygghetslarm, då detta är en direktinsyn i Tunstalls larmmottagare belägen i Örebro. CareTech har invänt att information om den enskilde är utanför räckviddsområdet ska informeras till den enskilde vid aktivering av larmknappen. Presentationen att den enskilde är utanför räckviddszonen bekräftas endast en gång per dygn vilket inte är en bekräftelse för den enskilde. Detta innebär att den enskilde tror att denne har larmat men i själv verket har inget larm gått fram då vederbörande befinner sig utanför larmzonen. Det kan inte vara Sollentunas avsikt med ska-kravet att riskera brukarnas hälsa och säkerhet.

Ifråga om aktuellt ska krav noterar förvaltningsrätten att kravet endast anger att det ska framgå om den enskilde är utanför räckviddszonen. För vem detta ska framgå anges inte. Att det ska framgå för den enskilde med regelbundenhet är således inte formulerat i ska-kravet. Vad avser Caresse GSM anser domstolen att är det visat att det framgår för larmmottagaren om den enskilde är utanför räckviddszonen. Det eventuella syftet bakom Sollentunas ska-krav är inte skäl att kvalificera eller diskvalificera ett anbud. Mot bakgrund av att aktuellt ska-krav är relativt allmänt hållet anser förvaltningsrätten att Caresse GSM uppfyller kravet.

Ska-krav 2.4.7.1: Trygghetslarm ska digitalt övervakas genom kontrollringning 4 gånger per dygn utan att den enskilde eller beställaren behöver vidta någon åtgärd.

CareTech har hävdat att Tunstalls GSM-lösning inte är att anse som digital utan att Caresse GSM genomför analoga testringningar. Sollentuna har i sin tur uppgett att trygghetstelefonerna kommunicerar digitalt via GSM-nät. I målet har inte närmare anförts varför eller på vilket sätt GSM-tekniken inte är att anse som digital. CareTech har i målet allmänt hänvisat till det av bl.a. Socialstyrelsen utarbetade informationsmaterialet ”Trygghetslarm- en vägledning”. Förvaltningsrätten finner inte att materialet talar för att förekommande GSM-lösning är att anse som analog. CareTech har i målet inte närmare angett hur åberopade material (manualer eller informationsmaterial) påvisar att Tunstalls GSM-lösning inte är digital. Eftersom Tunstall är bunden av sin beskrivning av hur trygghetslarmet fungerar och bolaget uppgett att trygghetslarmet kommunicerar digitalt via GSM – och inget annat i målet framkommit anser domstolen att Caresse GSM uppfyller detta krav.

Ska-kravet 2.4.8.1: Larmutrustningen ska ha en tillgänglighetsgrad (avtalad servicenivå) av minst 95 procent måndag-söndag klockan 00.00-24.00. Tillgänglighetsgraden mäts veckovis och redovisas av leverantören till beställaren.

Av utredningen i målet framgår att Tunstall mäter tillgänglighetsgraden hos sin larmutrustning fyra gånger per dygn medan CareTechs lösning innebär en mätning per minut. Sollentuna har i målet framlagt en metod baserad på fyra mätningar per dygn för att mäta tillgänglighetsgraden. CareTech har i målet anført att det inte räcker med en mätning fyra gånger per dygn för att mäta/uppå en tillgänglighetsnivå på 95 procent medan Sollentuna anser att fyra mätningar per dygn är tillräckliga. CareTech har även ifrågasatt att Sollentuna inte tidigare presenterat den metod som kommunen använt vid utvärderingen av ska-kravet. Sollentuna kommun har mot detta invänt att aktuellt ska-krav har samband med ska-krav 2.4.7.1 som anger att trygghetslarmet ska övervakas genom fyra kontrollringningar

per dygn. Detta innebär att det är fyra gånger per dygn som tillgängligheten mäts.

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att det av aktuellt ska-krav inte framgår vad en tillförlitlig mätning av tillgängligheten skulle innebära. Vad Sollentuna anfört om sambandet med ska-krav 2.4.7.1 påverkar inte bedömningen i sak eftersom sambandet inte är formulerat i någon av ska-kraven. Någon särskild metod kan således inte avkrävas från anbudsgivarna för att uppfylla aktuellt krav. Som tidigare nämnts har CareTech uttryckligen anfört att bolaget inte har något emot de åberopade ska-kraven eller förfrågningsunderlaget som sådant. I ska-kravet anges endast att tillgänglighetsgraden mäts veckovis. Detta krav tillgodoser både CareTechs och Tunstalls produkt.

Sammanfattning

Mot bakgrund av ovan anförda anser inte förvaltningsrätten att Sollentuna kommun åsidosatt eller brutit mot grundläggande upphandlingsprinciper genom att bedöma att Tunstalls produkt Caresse GSM uppfyller de i målet fyra nämnda ska-kraven. Skäl för ingripande enligt LOU kan med hänsyn härtill inte anses föreligga på de av CareTech anförda grunderna. CareTechs ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a LOU)

Elisabeth Rahlén
förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Gloria Golmohammadi.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU